

Torroella

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Sector nord-oest del terme municipal
Emplaçament Ctra.BP-4313, al km. 22,1 camí N uns 3 km, trencall SE 100 m fins Torre d'Oriols i camí N 1.400 m
Alçada: 510

Coordenades:

Latitud: 41.90983
Longitud: 2.02059
UTM Est (X): 418773
UTM Nord (Y): 4640229

Classificació

Número de fitxa 08258-196
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Segle XIV-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari Sí: IPA 17172
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08258A001000030000AL
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dv., 06/03/2020 - 01:00

Descripció

Masia de grans dimensions, d'origen medieval, molt ben emplaçada a la part alta del pla que té el mateix nom, Torroella, i sobre un petit promontori amb molt bones vistes de l'entorn. Es pot incloure dins un grup de masies que es troben al voltant de l'antiga quadra d'Aguiló i que es caracteritzen per tenir el seu origen en una torre o casa forta que amb el temps es va ampliant. En són exemples Bojons, Berengueres o la Torre d'Oriols. En aquest cas, però, la suposició d'una antiga torre es deu més al topònim que no pas a les evidències arquitectòniques. De fet, la masia ha estat força modificada en successives ampliacions. El conjunt consta d'un cos residencial molt extens, de planta més o menys quadrada (de planta baixa més dos pisos), més una àmplia zona de coberts al sud que forma un clos tancat o barri, i una capella uns metres al nord. Ben segur que inicialment la construcció era força més petita, i devia situar-se a la part interior. Als segles XVIII i XIX s'amplià notablement i segurament llavors es devia bastir la façana principal. Està encarada a migdia i es compon d'un portal que destaca per les grans dovelles i, al seu damunt, una doble galeria d'arcs rebaixats sobre pilastres de pedra picada de bona qualitat. Originàriament era de quatre arcs a cada nivell, però els de l'extrem esquerra foren tapiats. Així mateix, a la part dreta hi havia un porxo ara també tapat. També en aquesta època (segurament al segle XIX) s'hi va afegir una torreta que sobresurt, suposem que amb la intenció de reforçar la identitat del topònim Torroella. Els murs de la casa són de maçoneria, coberts amb l'arrebossat tradicional.

Ja al segle XX, a la façana de ponent s'hi va adossar un cos lateral d'obra molt regular i que compta amb una sèrie de finestres emmarcades amb maó i una gran terrassa superior amb barana d'obra calada. Al costat nord de la casa hi ha adossats coberts que corresponen a una cisterna i tines. Davant del portal del barri hi ha una era enrajolada.

Observacions:

Inclusa al Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Santa Maria d'Oló amb el num. 53 (Pla Especial Urbanístic 2011)

L'edifici presenta les següents inscripcions:

Portalada d'accés al pati: 1764 Ave Maria

Llinda interior: 1732

Història

Aquest mas és d'origen medieval i sembla que en un principi havia estat una torre, com el mateix nom indica, un fet freqüent en aquesta zona al nord del terme d'Oló. A més, es troba en un emplaçament dominant, sobre un petit promontori amb molt bones vistes. Antoni PLADEVALL (1991: 43) també planteja aquesta possibilitat referint-se a diversos topònims de torres que podrien correspondre a torres de guaita o de defensa complementàries del castell d'Oló, ja que aquest està situat en una posició força enclotada i no té una vista gaire extensa del seu terme. Entre aquests topònims hi ha la Torre Magre, la Torre d'Oriols, Torruella, Torrespalla, Torrecugussa, la Torre de Gerald i la Guàrdia d'Oló; aquesta última documentada a partir del 1056. Tanmateix, cal dir que fins ara no coneixem validacions més concretes d'aquesta hipòtesi, sustentada bàsicament pel topònim.

Del mas Torroella en coneixem referències documentals del segle XIV. En un llistat dels veïns que es reuniren el 1394 per tractar de la redempció dels drets senyoriais del terme d'Oló hi consta Jaume de Torroella, de la parròquia de Santa Maria d'Oló; cal suposar que era el cap de casa d'aquest mas. En el fogatge de 1515 hi consta "la casa d'en Torroella". I en el fogatge de 1553 hi apareix Joan Torroella. D'aquestes dades se'n desprèn que en aquesta època el mas ja era conegut amb la denominació de Torroella, i que era una família amb el mateix cognom qui l'habitava.

Dels segles posteriors no en coneixem gaires més notícies, però per l'evolució i l'engrandiment de la casa, sobretot als segles XVIII i XIX, no hi ha dubte que es convertí en un dels masos principals de la zona, juntament amb la Torre d'Oriols. La família dels propietaris continuaven sent els Torroella. El 1860 l'hereu

era Francesc Torroella, el qual va fer construir una capella dedicada a Sant Francesc a pocs metres de la masia. És molt semblant a la de Sant Pere de la Torre d'Oriols, que es va aixecar dos anys abans, i possiblement fou el mateix mestre d'obres qui la va fer, servint-se dels mateixos plànols. Ja al segle XX, en un llistat de cases rurals de 1930 Torroella consta com a habitada. Entorn de l'any 2000 a la casa encara hi vivien masovers.

Bibliografia

FERRER, Llorenç, PLADEVALL, Antoni i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 43, 63, 73, 107, 109, 111.

FREIXA, lluis (1978). Esglésies parroquials i capelles del municipi d'Oló. (amb aportacions de Mn. Antoni Pladevall, Josep Galobart i Jaume Sala).

SOLÀ BACH, Sebastià (2011). Pla Especial Urbanístic del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable. Municipi de Santa Maria d'Oló, fitxa núm. 53.

